

2015-12-17

Till KSLA's presidium

Kommittén för internationella lantbruksfrågor (KIL)

– sammanfattning av verksamheten och gjorda erfarenheter samt tankar och förslag för kommande KSLA aktiviteter

Bakgrund

Den tidigare EU- kommittén ersattes 2010 av KIL vars verksamhet avslutas med utgången av 2015. Denna sammanfattning avser denna sexåriga verksamhetsperiod.

Ledamöter

- Professor Martin Wierup, ordf. (KSLA)
- Konsult, VMD hc Inge Gerremo, sekr. (KSLA)
- Handelspolitisk utredare Andreas Davelid, (KSLA)
- Statsepizootolog Mariann Elvander (KSLA), tom 2013
- F d informationsdirektör Christina Engfeldt (KSLA)
- Professor Torbjörn Fagerström (KSLA)
- Departementsråd Pernilla Ivarsson (KSLA)
- Programme Director Alarik Sandrup (KSLA)
- Professor Ivar Vågsholm, från 2014

Arbetsätt

Inledningsvis ägnade vi tid åt en grundlig diskussion för att identifiera de områden som vi skulle bevaka, hur detta skulle ske och om upplägget av vårt arbete. Vår output var seminarier och workshops men däremellan deltog flera av oss som debattörer i den offentliga debatten och som pådrivare gentemot nyckelpersoner och myndigheter. Verksamheten styrdes upp av väl förberedda och protokollförda sammanträden, i medeltal 6-7 per år. Däremellan utvecklades via mail en kontinuerlig, stimulerande och ofta intensiv information och diskussion mellan alla kommittéledamöterna.

Syfte

Vi formulerade följande syfte för KIL:

”Kommittén skall på ett neutralt och obundet sätt öka kunskaperna om arbetet med internationella lantbruksfrågor samt belysa de möjligheter och problem detta skapar för den svenska lantbruksnäringen”.

Fokusområden

- Jordbruks- och handelspolitik

- Global livsmedelsförsörjning
- Klimatfrågor
- Afrikas lantbruk och biståndspolitik
- Djurhälsa, djurskydd och livsmedelssäkerhet

Kommentar:

Vi bevakade väl samtliga områden med undantag av klimatfrågan som inte kom att ges särskild uppmärksamhet fränsett då klimatfrågan bevakades inom ramen för "hållbar produktion". Mot bakgrund av att området behandlades vid andra akademier/ institutioner och ex. energifrågor behandlades vid andra KSLA seminarier och KSLA- beslutet att miljöfrågor skulle behandlas vid ett gemensamt årligt seminarium lät vi oss nöja. En orsak var säkerligen att ingen i kommittén var specialist på området – ett förhållande som kan vara värt att uppmärksamma inför framtida kommitté arbete. Finns inte expertis inom ett specifikt område inom en kommitté finns en risk att området "tappas bort".

Förutom identifierade fokusområden ansåg vi det angeläget att särskilt försöka påverka den svenska biståndspolitik mot en satsning på de agrara frågorna, särskilt för att öka livsmedelsproduktionen i biståndsländerna (se nedan).

Studieresa

Med ambitionen att lära känna viktiga globala spelare inom vårt bevakningsområde beslöt vi att göra en studieresa. Valet föll på USA och vi genomförde 24-28 oktober 2011 ett väl förberett besök i Washington, D.C. Vi besökte, tillsammans med ytterligare några nyckelpersoner, 18 olika institutioner som framgår av den rapport vi lämnade och som även presenterades på KSLA (se nedan).

Kommentar:

Resan blev en stor tillgång för det fortsatta kommittéarbetet. Vi fick vi en mycket god inblick i de besökta institutionernas ansvarsområden, bedömningar och arbetssätt. Resan följdes upp med tre seminarier/ workshops på KSLA. Dessutom lärde vi närmare känna varandra och våra olika kompetenser, särskilt genom de diskussioner vi förde vid de olika besöken och efterföljande uppsummeringar. Den rapport vi sammanställde har varit värdefull källa för information som även fortsättningsvis bör kunna användas inom KSLA.

Seminarier och workshops

De 21 seminarier och workshops som vi genomfört finns listade nedan. Närmare information finns på KSLA's hemsida.

EU- relaterat

- The EU strategy for animal welfare (10 sept 2010)
- Sveriges strategier för djurskydd (13 oktober 2010)
- Risk assessment procedures in SPS issues – the EU versus the USA (5 sept 2012)
- Future Animal Health Regulation in the EU (31 jan 2104)
- Så gick det för djur- och folkhälsan efter 20 år i EU (14 febr 2015)

Global livsmedelsförsörjning; Afrikas lantbruk och biståndspolitik

- Foreign agricultural investments in developing countries (15 dec 2010)
- Hållbara utländska investeringar i u-länders jordbruk – Hur gör Addax bioenergy i Sierra Leone? (16 maj 2011)
- Women in agriculture (19 maj 2011)
- The global need for food, fibre and fuel – is there enough land to satisfy the demands? Arrangerat tillsammans med Internationella skogskommitten (27 sept 2011).
- Investment in developing country agriculture (11 nov 2013)
- Philanthropic donations – their role for agricultural development in Africa (12 nov 2013)

Internationell handel – och jordbrukspolitik

- Uppdatering om WTO; Lars Brink (nov 2010)
- EU:s och USA: jordbrukspolitik – likheter och skillnader (14 sept 2012)
- Interna stöd i tillväxtekonomier, Lars Brink (12 juni 2013)
- Policy space in agriculture under the WTO rules on domestic support and Agricultural producer support in India (7 juli 2014)
- Frihandels- och investeringsavtalet (TTIP) mellan EU och USA (14 jan 2015)
 - OBS Ett motsvarande seminarium är förberett med EU's chefsförhandlare, Handelskommissionär Cecilia Malmström och kommer att arrangeras vid lämpligt tillfälle. Kontaktpersoner: Andreas Davelid och Inge Gerremo.

Kunskap om internationella organisationer

- KSLA goes west, intryck från studiebesök i USA 2011 (8 mars 2012)
- FAO och Sverige (16 april 2015)

Satsningar på forskning och innovation inom de gröna sektorerna

- Framtida försörjning av proteinfoder för animalieproduktionen i Sverige (18 mars 2013)
- Jord- och skogsbruk i Brasilien och BRIC-länderna Jord- och skogsbruk i Brasilien och BRIC-länderna (11 dec 2014)

Sakligt grundad rådgivning

- Scientist responsibility for transforming knowledge into policy (24 nov 2015)

Kommentar och förslag:

- Vår målsättning var att seminarier och workshops endast skulle arrangeras när det fanns ett tydligt behov och motiv som hade bäring för svenskt jordbruk eller den svenska biståndspolitik och inte bara "för att lyfta en fråga". Ett tankvärt exempel var när vi sökte ordna ett seminarium för att sakligt belysa den europiska och svenska rovdjurspolitiken. Tunga sponsorer var villiga att bidra ekonomiskt men de avstod till slut med motiveringen att det inte fanns behov av mer kunskap utan av politisk handling.
- Workshops med endast särskilt inbjudna fann vi var ett utmärkt forum för förtrolig ömsesidig information och diskussion som ej är möjlig vid ett öppet seminarium.
- Representanter från EU har välkomnat de möten som KSLA ordnat i angelägna frågor. Vi får då också möjlighet att framföra och förklara svenska positioner vilket är särskilt

betydelsefullt när aktuella frågor bereds för beslut inom EU. KSLA bör bevaka och utveckla denna viktiga roll.

- KSLA's utländska ledamöter är en stor resurs som behöver tas till vara och rutiner skapas för detta. KIL har tagit sådant initiativ men uppdraget för genomförandet överfört till KSLA.

Arbetsgrupp samverkan KSLA och Sida

Som ett resultat av KSLA's och KIL's ambition att försöka påverka den svenska biståndspolitik mot en satsning på de agrara frågorna, särskilt för att öka livsmedelsproduktionen i biståndsländerna har det under KIL's ordförandskap (Martin Wierup) 2014 bildats en arbetsgrupp för samverkan mellan KSLA och Sida. Efter beslut inom KSLA kommer denna arbetsgrupp att tills vidare fortsätta sin verksamhet. Detta kan innebära att KSLA arrangerar ett målinriktat seminarium för att stärka KSLA's roll som påverkare och resurs för Sida och regeringskansliet för det berörda området.

Central fråga för KSLA och framtiden

Vid KIL's sista seminarium lyfte vi fram en fråga som vi funnit allt mer angelägen – nämligen hur man skall få politiska beslut att grundas på objektiva korrekta fakta. Huvudpersonen vid seminariet var Professor Dame Anne Glover som lysande och klagörande redogjorde för problematiken utifrån sin tid som vetenskaplig rådgivare vid EU Kommissionen. I Sverige liksom inom KSLA har behovet att finna svar denna fråga inom det agrara området tydliggjorts genom ex. debatterna kring ekologiskt och konventionellt jordbruk, GMO och om djurskydd. Vi finner det vara angeläget att KSLA finner former för att på ett trovärdigt och tydligt sätt även fortsättningsvis kunna agera som kunskapskälla och rådgivare även i frågor som dessa, förslagsvis genom en process där man skiljer på bedömningen av erfarenhets – och vetenskapligt grundade fakta från de som baseras på marknadsmässiga och andra skäl.

Tack

Avslutningsvis vill KIL rikta ett stort tack till KSLA för förtroendet att få arbeta med de internationella jordbruksfrågorna vilket för oss alla varit mycket stimulerande och givande. Ett särskilt tack går till jordbruksavdelningens sekreterare, akademiagronomen Magnus Stark, för hans stora engagemang i kommitténs arbete.

För Kommittén för internationella jordbruksfrågor (KIL)

Martin Wierup
ordf. KIL